

Verordening van den, houdende herziening der bepalingen omtrent begravenissen en begraafplaatsen en vaststelling van voorschriften omtrent begravenis-rechten en het vervoer van lijken uit de kolonie naar het buitenland en uit het buitenland naar de kolonie.

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Bij Gouvernements-dépêche, dd. 4 Mei 1916, Nº 1317, word den Koloniale Raad verzocht de behandeling van de ontwerp-verordening (Nº 16 van het Zittingjaar 1915--1916), hem aangeboden bij Gouvernements-dépêche, dd. 18 April 1916, Nº 1184, voorloopig te willen aanhouden.

Dat ontwerp wordt hierbij ingetrokken en een nieuw ontwerp, in overleg met den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst samengesteld, den Raad aangeboden.

De veranderingen in het nieuwe ontwerp doelen goedgevoel op wegneming van de schaduwzijden van bestaande gebruiken.

De rotsachtige bodem en de geringe diepte van aarde verklaren gereedelijk het veelvuldig gebruik van grafkelders.

En nu is er in dit ontwerp naar gestreefd de voordeelen van een aarden graf zooveel mogelijk naar den grafkelder ten goede te doen komen; vandaar de voorschriften van vallingen en scheidingen van aarde.

Voor het maken van goede bedekkingen en scheidingen van lijkkisten en van de aarden zoomen bedoeld sub *d.* van art. 24 ware de droge aarde der kerkhoven te vermengen met kalkhoudenden grond, en te bevochtigen met water.

Voor zoover de artikelen toelichting behoeven, moge het volgende worden opgemerkt.

Art. 2. Er is geen bezwaar dit artikel op te nemen, maar de toepassing ervan zal slechts zelden noodig zijn, indien de openbare gezondheidsdienst beschikt over een metalen, goed sluitende kist voor het vervoer van niet-gekiste lijken, zooals die ijzeren lijken-trommels o. m. in Nederland in gebruik zijn.

Art. 3. Zijn er vermoedens van een gewelddadigen dood, dan moet de gerechtelijke schouwing volgen, tenzij deze volstrekt onmogelijk is, en mag de sectie niet van het inzicht van een gerechtelijken ambtenaar afhangen.

Art. 7. Er is geen dringende reden, aan het algemeen belang ontleend, om het begraven tusschen des morgens 9 uur en des namiddags 4 uur te verbieden.

Ongetwijfeld leenen de koelere morgen- en avond-uren zich het meest voor eene begravenis, maar er kunnen zich omstandigheden voordoen, dat het langer in de woning laten van een lijk bezwaren oplevert, die grooter zijn dan het begraven op een minder geschikt uur.

Er worde dus vrijheid gelaten voor de keuze van een ander uur, maar uit den aard der zaak zal het tot nog toe gevolgde gebruik regel blijven en slechts bij noodzakelijkheid daarvan worden afgeweken.

Art. 9, 2de lid. Deze bepaling voorkomt het onhygiënische en weinig stichtelijke van het met de hand ledigen van den inhoud eener soms nog geheel gave lijkkist; het voorschrift sluit zich bij het gebruik in het Moederland aan.

Art. 9, 5de lid. Hierdoor wordt althans eenige gelijkheid in de beslissing bevorderd; de tijd van één jaar is ruim gesteld.

Art. 10, 3de lid. Het is uit sanitair oogpunt stellig te ont-raden, om voor personen van vier jaren en jonger, die immers aan eene besmettelijke ziekte overleden kunnen zijn, eene afwijking van de bepaling van het eerste lid toe te laten.

Art. 20, 1ste lid. Het is niet alleen onnoodig, maar, in verband met de gewenschte geheimhouding, zelfs af te keu-ren, dat de oorzaak van den dood op kerkhof-registers wordt ingevuld.

Slechts de ambtenaar van den Burgerlijken Stand behoeft de doodsoorzaak te weten en hij voorziet ook, blijkens art. 10, in het geval, dat de overledene aan eene besmettelijke ziekte geleden heeft.

Uit den aard der zaak kan en mag de ambtenaar van den Burgerlijken Stand geen bezwaar maken aan andere onder eede of gelofte staande ambtenaren de doodsoorzaak mede te deelen, indien die gevraagd wordt, bijv. als in de gevallen voorzien in art. 9.

Art. 22, 1ste lid. Het hierbedoelde lijkenhuis dient niet uitsluitend tot tijdelijke opneming van overledenen aan eene besmettelijke ziekte, maar kan ook ter bewaring van andere lijken noodig zijn.

Zie hiervoor art. 10 der ontwerp-verordening inzake de verklaring van overlijden.

Art. 25. In dit ontwerp is getracht het te stellen met het meest bij de hand zijnde materiaal, n.l. kerkhofaarde voor de resorptie van vocht enz. van het lijk afkomstig.

Toch kunnen onder bepaalde omstandigheden luchtopeningen noodig zijn, die ook nu en dan in andere landen zijn voorgeschreven; in die gevallen voorziet art. 25.

Art. 26, 1ste lid. De hier voorgeschreven ruimte komt nog niet geheel overeen met den kubieken inhoud van een zand-graf met zijne aardebedekking aan verschillende zijden; zij is niet grooter dan de ruimte, die in goede grafkelders voor een of twee personen beschikbaar is.

Art. 28, 3de lid. Na overweging van het voor en tegen wordt dit lid niet imperatief geredigeerd, noch door eene straf-bedreiging gestoond.

Het diene enkel als leidraad en een dwingend karakter is minder noodig, omdat bij niet-naleving, de hinder of overlast voor derden, zoolt aanwezig, dan toch uiterst gering zijn zal.

Art. 31, 1ste lid. Er is geene aanleiding om het roeren van graven, behalve in het geval in art. 9 genoemd, als regel binnen tien jaren toe te laten.

Art. 31, 3de lid. Men mag aannemen, dat de ambtenaar, die de toestemming verleent in art. 9 bedoeld, hiertoe niet zal overgaan dan zooveel mogelijk in overeenstemming met den wensch van den eigenaar van het graf en met het recht-matig verlangen van de nabestaanden, indien zij het graf hunner overledenen niet willen laten roeren, enkel ter vol-doening aan den wensch van derden.

Moet dus de grafrust gestoord worden van meerderen, ter-wille van de verplaatsing van het lijk van één, dan zal dit slechts met bewilliging van alle belanghebbenden dienen plaats te vinden, tenzij eenig algemeen belang anders eischt.

Art. 32. Eene omschrijving, wat onder het roeren van een graf te verstaan zij, lijkt niet overbodig.

Art. 36, 2de lid. De rechten van derden, n.l. het bouwen van woningen en het graven van putten bij eene begraafplaats, zijn hierbij betrokken, vandaar het voorschrift der onver-wijilde kennisgeving.

Willemstad, den 28n. September 1917.

De Gouverneur van Curaçao,
NUYENS.